

Ο ελέφαντας του Οργουελ

Συντάχθηκε απο τον/την Γιάννης Aeras
Πέμπτη, 06 Οκτώβριος 2011 18:26

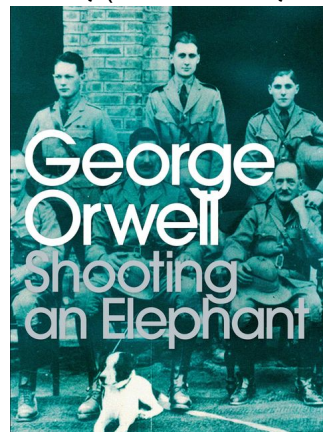

«Στο Μουλμείν της κάτω Βιρμανίας με μισούσε μεγάλος αριθμός ανθρώπων – η μόνη φορά στη ζωή μου που ήμουν τόσο σημαντικός ώστε να μου συμβεί αυτό», γράφει ο Οργουελ στο δοκίμιο «Σκοτώνοντας έναν Ελέφαντα», το 1936. Τότε, ο νεαρός Ερικ Μπλερ (πριν πάρει το ψευδώνυμο Τζορτζ Οργουελ) ήταν αστυνομικός, υπηρέτης ενός αποικιοκρατικού μηχανισμού στον οποίο είχε πάψει να πιστεύει.

Σήμερα, που η Ελλάδα βρίσκεται στο κέντρο ενός κυκλώνα ο οποίος παρουσιάζεται ως κίνδυνος για την παγκόσμια οικονομία, οι Έλληνες έγιναν τόσο σημαντικοί ώστε να τους φοβούνται (ίσως και να τους μισούν) άνθρωποι οι οποίοι δεν τους γνώρισαν ποτέ. Αυτό συμβαίνει με ξένους που πιστεύουν ότι πληρώνουν περισσότερους φόρους λόγω των σπάταλων Ελλήνων.

Συμβαίνει, όμως, και μεταξύ μας: όσο απλώνονται η στέρηση και ο φόβος, βλέπουμε αλλιώς ο ένας τον άλλον, άλλοτε με νέα συμπάθεια, άλλοτε με μεγαλύτερη καχυποψία. Αποκτήσαμε μεγαλύτερη «σημασία» σαν άτομα, σαν κοινωνία και σαν χώρα. Τώρα ζούμε με τις συνέπειες.

Ο Οργουελ περιγράφει ένα περιστατικό όπου ένας ελέφαντας (από αυτούς που χρησιμοποιούνταν για βαριές εργασίες), βρισκόμενος σε

ορμονική διαταραχή, έσπασε την αλυσίδα του και, μέσα στο παραλήρημά του, σκότωσε έναν αχθοφόρο. Όταν ο νεαρός Άγγλος αστυνομικός κατέφθασε, ο ελέφαντας είχε ηρεμήσει και θα μπορούσε εύκολα να οδηγηθεί πίσω στο σπίτι του αφεντικού του. Ο Οργουελ, όμως, δεν μπορούσε να αντισταθεί στη σιωπηλή πίεση του πλήθους για αίμα, και αναγκάστηκε να πυροβολήσει τον ελέφαντα. «Όταν ο λευκός γίνεται τύραννος, καταστρέφει τη δική του ελευθερία», συμπεραίνει ο Οργουελ, ο οποίος αργότερα

Ο ελέφαντας του Οργουελ

Συντάχθηκε απο τον/την Yiannis Aeras
Πέμπτη, 06 Οκτώβριος 2011 18:26

αγωνίστηκε εναντίον κάθε μορφής φασισμού.

Αυτό τον καιρό η Ελλάδα είναι κάτι σαν τον ελέφαντα του Οργουελ (με τη διεθνή κοινότητα να απαιτεί τον έλεγχο του και τον περιορισμό της ζημιάς που μπορεί να κάνει), αλλά και σαν τον παρείσακτο που συγκεντρώνει την μοχθηρία των άλλων. Ενώ κάνουμε προσπάθειες να ελέγξουμε τις υπερβολές που δημιούργησαν το πρόβλημα, την ίδια ώρα αντιδρούμε τόσο δυναμικά που οι άλλοι (οι εταίροι μας, οικονομικοί παράγοντες και κυβερνήσεις και των πιο απομακρυσμένων χωρών) ανησυχούν ότι η ελληνική ασθένεια μπορεί να τους μολύνει. Ο φόβος και η οργή οδηγούν στην απαίτηση να δουν την Ελλάδα περιορισμένη και τους Έλληνες τιμωρημένους. Είναι σαν το πλήθος που απαιτεί τον θάνατο του ελέφαντα – η προσμονή των πυροβολισμών γίνεται απαίτηση, η οποία οδηγεί στην εξόντωση του επικίνδυνου αντικειμένου. Έτσι βλέπουν πολλοί τους Έλληνες· έτσι βλέπουν πολλοί Έλληνες τους συμπατριώτες τους. Απροστάτευτοι, σε ανοχύρωτη κοινωνία, φοβόμαστε μήπως ο διπλανός μας είναι ο ελέφαντας που θα μας βλάψει, την ώρα που άλλοι βλέπουν εμάς σαν ελέφαντες...

Μέσα στην αδυναμία μας, γίναμε σημαντικοί, γίναμε τρομακτικοί, ασχέτως αν ο δικός μας φόβος είναι μεγαλύτερος απ' αυτόν που προκαλούμε. Οι ξένοι φοβούνται μήπως μεταδοθεί το πρόβλημά μας - μήπως γίνουν σαν εμάς. Πολλοί θα ήθελαν να είμαστε περιορισμένοι σε νησί - αλλά το χρέος μάς συνδέει, σαν χερσόνησος, και δεν μπορούν ούτε να μας αποφύγουν ούτε να μας αγνοήσουν. Γι' αυτό, οι δανειστές, καθώς και οι απρόσωπες και ανώνυμες αγορές, απαιτούν δράση. Η προσμονή γίνεται απαίτηση και καχυποψία, οδηγεί σε νέα μέτρα λιτότητας, σε διευρυμένα σπρεντ, σε όλο και περισσότερες «προτροπές» για «ελεγχόμενη χρεοκοπία» ή και έξοδο από την Ευρωζώνη.

Ξένοι βλέπουν έναν ανεξέλεγκτο ελέφαντα, όχι έναν λαό που παλεύει να σταθεί στα πόδια του ενώ δέχεται τη μια αλλαγή μετά την άλλη, χάνοντας τις κατακτήσεις δεκαετιών, στερούμενος κάθε αίσθηση ασφαλείας. Όταν, όμως, βλέπουν τον άλλον σαν ελέφαντα, δεν βλέπουν τα δικά τους προβλήματα. Όταν απαιτούν δράση, δεν περιμένουν καθυστερήσεις και υπεκφυγές.

Εως τώρα, οι εταίροι μας προσφέρουν στήριξη (πρωτίστως για το καλό του κοινού νομίσματος, αλλά αυτό είναι προς όφελός μας)· το κακό είναι ότι τα μέτρα είναι πάντα καθυστερημένα, διστακτικά και ίσως λανθασμένα, συντηρώντας έτσι την καχυποψία των αγορών και απογοητεύοντας τους πολίτες. Μπροστά στον κίνδυνο, κάτω από την πίεση να κάνει κάτι, ό,τι κι αν είναι, ο οπλισμένος πυροβολεί: στον ελέφαντα, στο πλήθος ή στον εαυτό του.

Βρισκόμαστε στο στόχαστρο. Ας βρούμε τον δρόμο μας. Μπορούμε να μη γίνουμε ούτε θύματα, ούτε θύτες;

Το είδαμε [ΕΔΩ](#)